

Minister Zdrowia

Warszawa,

2018-07-23

MDR.051.23.2018/ESZ

Grzegorz Poniński

W odpowiedzi na petycję z dnia 18 czerwca 2018 r. dotyczącą zmiany systemu szczepień obowiązkowych, proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Przeprowadzanie szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej odbywa się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2018 r. poz. 151), zwanej dalej ustawą, oraz aktów wykonawczych wydanych na jej podstawie. W przypadku stwierdzenia uchylenia się rodziców od wypełnienia ustawowego obowiązku szczepień dzieci, podejmowane są działania w celu jego wypełnienia. Kwestie sposobu egzekwowania ww. obowiązku, jako obowiązku o charakterze niepieniężnym, zostały określone w przepisach ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. 2018 poz. 1314).

Zgodnie z art. 68 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej władze publiczne są obowiązane do zwalczania chorób epidemicznych, w tym zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Obowiązkowe szczepienia ochronne są skuteczną i społecznie akceptowaną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne, zarówno w wymiarze zapobiegania zachorowaniom u osoby poddanej szczepieniom ochronnym, jak również kształtowania odporności całej populacji na zachorowania. Warunkiem

osiągnięcia odporności w skali populacji jest wysoki odsetek zaszczepionych osób, co skutecznie zapobiega szerzeniu się zachorowań na choroby zakaźne nie tylko na osoby uodpornione w drodze szczepienia, ale również osoby, które ze względu na przeciwwskazania zdrowotne nie mogą być szczepione lub osób, które pomimo prawidłowo przeprowadzonego szczepienia nie wykształciły odporności immunologicznej.

Wykonanie szczepienia, podobnie jak udzielenie innych świadczeń zdrowotnych, wymaga co do zasady zgody pacjenta lub jego przedstawiciela ustawowego, którego wyrażenie albo odmowa powinno być poprzedzone uzyskaniem przystępnej i wyczerpującej informacji. Obowiązek informowania pacjenta lub jego opiekuna prawnego o rodzaju podejmowanych czynności diagnostycznych i leczniczych, rozpoznaniu choroby, proponowanych oraz możliwych metodach diagnostycznych, leczniczych, dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania albo zaniechania, wynikach leczenia oraz rokowaniu w procesie leczenia wynika z art. 31 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz.U. z 2018 r. poz. 617). Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz.U. 2017 poz. 1318) gwarantuje z kolei prawo pacjenta do uzyskania takiej informacji przed wyrażeniem zgody na udzielenie świadczenia zdrowotnego.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. poz. 2069), w przypadku gdy pacjent nie złożył oświadczenia w sprawie wyrażenia albo odmowy zgody na udzielenie świadczenia zdrowotnego, adnotację o tym zamieszcza się w dokumentacji indywidualnej wewnętrznej.

W przypadku, gdy rodzice mają wątpliwości, czy zostali prawidłowo poinformowani przez lekarza o następstwach działań leczniczych lub nie zrozumieli informacji, przed złożeniem oświadczenia powinni zwrócić się do lekarza o dodatkowe wyjaśnienia. Ochroną praw pacjenta zajmuje się Rzecznik Praw Pacjenta, do którego można wystąpić w przypadku gdy prawa pacjenta, w tym prawo do rzetelnej, wyczerpującej i przystępnej informacji, nie są przestrzegane.

Rozpoznanie niepożądanego odczynu poszczepiennego jest czynnością z zakresu badania stanu zdrowia, rozpoznawania chorób oraz orzekania o stanie zdrowia pacjenta. Właściwie zebrany wywiad lekarski jest szczególnie istotny w procesie diagnozowania i leczenia, jednak jego szczegółowy zakres uzależniony jest od współpracy z rodzicami. Nie jest on określony w procedurach wynikających z przepisów prawa. Zgodnie z art. 4 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry,

lekarz ma obowiązek wykonywać zawód zgodnie ze wskazaniami aktualnej wiedzy medycznej, dostępnymi mu metodami i środkami zapobiegania, rozpoznawania i leczenia chorób, zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz z należytą starannością. Dotyczy to również sposobu przeprowadzania wywiadu lekarskiego oraz ustalania jego zakresu, odpowiednio do indywidualnej sytuacji zdrowotnej konkretnego pacjenta.

W Ministerstwie Zdrowia zostanie przygotowany w powyższych sprawach komunikat skierowany do podmiotów leczniczych oraz osób udzielających świadczeń zdrowotnych.

4.2.
Z upoważnieni
MINISTRA ZDROWIA
PODSEKRETARZ STANU
Zbigniew J. Kró